

Kako je stari Žibert bežal sam pred seboj

Stari Žibert s Poljšice je bil veseljak in izkušen divji lovec. Ljudje so radi poslušali njegove resnične, pa tudi izmišljene dogodivščine.

Tega možakarja je nekoč zanesla pot na Mužakljo, t. j. visok greben med Savo Dolinko in potokom Radovino. Tam so verovali stari ljudje, da se poženejo divje živali v diru na lov na tako imenovano »divjo jago«. Verovali so, da zveri, ki divjajo druga za drugo, raztrgajo vse, tudi človeka.

Žibert je to izvedel od svojega očeta, ki je bil doma v Gorjah pod Mužakljo. Dobro je vedel, kaj naj naredi, če ga doleti »divja jaga«. Njegov oče ga je poučil, da je v takem primeru treba ležati nepremično in brez diha, dokler ne zbeže vse divje živali mimo. Kdor pravočasno zagleda tak nočni živalski izprehod, bo obvarovan vsake nevarnosti in zveri se zanj še zmenile ne bodo.

Ko je Žibert taval po gozdu in iskal divjačino, je zašel visoko na vrh in se močno oddaljil, da je zgrešil pot in v temi ni znal takoj domov. Ko je taval po gozdu, se mu je odtrgal podplat s peto od čevlja, a on tega ni opazil, tako je bil v skrbeh kaj bo, če ga ujame »divja jaga«. Hodil je precej hitro in peta mu je mahala od čevlja.

Ko je ves v strahu pogledal na uro, je opazil, da je že enajst ponoči. Tedaj je že tudi našel pravo pot, a vedel je, da je najmanj dve uri od doma. Ko je v bližnjem grmu nekaj zahreščalo, se je Žibert zdrznil in poskočil. Tedaj pa je udarila odtrgana peta ob čevljev in močno klopnila. Ugotovil je, da mora naglih krač odhiteti domov, če noče srečati »divje jage«, ki se je je zelo bal. Ubral jo je proti Poljanam, kjer kraljuje okamenela žena. To je taka skala, ki ima podobo žene. Vrh nje pa raste precej velik grm, ki je videti kot lasje. Žibert je odpel ovrtnik svoje hodnične srajce, ker mu je bilo precej vroče. Stisnil je tesneje puško k

rami in stekel. Njegov strgani čevljev pa je pri naglem teku udarjal: klop, klop, klop... vedno močneje, tako da je Žibertu zagomazelo po vsem telesu, ker ga je bilo močno strah. Sklenil je že, da ne pojde nikoli več na tatinski lov... Spustil se je v tak dir, da ni utegnil od strahu niti pogledati nazaj, kaj je vzrok temu glasnemu: klop, klop..., ki je postajalo vedno glasnejše, čim bolj je tekel. Žibert je bil trdno prepričan, da ga love zveri in Bog ve kakšne pošasti. Tekel je nad pol ure, da je bil ves premočen. Ko pa je pritekel na Fortuno pred gostilno, se je boječe ozrl in na veliko začudenje ugotovil, da ni nikogar. Stopil je v gostilno, da bi si privoščil požirek žganja. Ko si je nekoliko oddahnil, je pogledal po pivcih, ki so ga ves čas nemo opazovali.

»Kaj ti je, da si bled kot sveča?« ga je vprašal debelušni gostilničar Peter.

»Divja jaga' me je lovila in bi šla čez mene, da ji nisem utekel.«

»Kakšna divja jaga?« so ga vsi začudeno izpraševali.

»I kakšna, taka kot jo srečujemo v gozdu opolnoči, saj veste, kakšna je.«

Vsi so se Žibertu smejali in še sam se ni mogel zdržati smeha. Nekateri so bili v strahu, da je res Žibert srečal kake pošasti, drugi so pa bili neverni Tomaži.

Ko je Žibert doma sezuval čevlje, je opazil, da je podplat pri levem čevlju odtrgan in da maha peta ob obod.

»Sedaj pa vem, kaj me je strašilo,« je dejal Žibert skoraj na glas. »Tepec sem bil, samega sebe me je bilo strah, da sem tekel!« Sram ga je bilo svoje strahopetnosti in je vrgel čevljev v kot pri omari, zlezel v posteljo in sladko zaspal.

Kadar je stari Žibert pravil o begu pred »divjo jago«, smo se mu vedno smejali, sam pa si je mislil: »Vest je hud sodnik in najbolje je, da imaš s tem sodnikom čiste račune!«

Konstantin Petkanov

Človek in osel

V naši vasi je živel ubog človek z imenom Atanazij, a so ga vsi klicali za Tano. Ta je bil vaški teletar (to se pravi, da je pasel teleta cele vasi), vstajal je zgodaj, vpil po vaških ulicah, bil s palico po vratih, prihajala so teleta, a tam zunaj je igral na gosli z eno samo struno. Z ljudmi se po navadi ni razgovarjal, na njihova vprašanja se je samo nasmihal, kakor da se dela gluhega. Imeli so ga za tepčka, in ne samo, da se niso jezili nanj, ampak so mu, ko je za plačilo bral žito, navrgli po eno ali dve merici.

Nekega dne zaradi zlivalice teleta niso šla na pašo, toda Tana se ni vrnil v hišo, ostal je na dežju, da bi vaščani le ne mislili, češ ni dober teletar, ker se boji dežja. Proti večeru je dež ponehal in v vaško krčmo je krenilo nekaj ljudi.

Opazili so teletarja, da stoji na trgu, oprt na palico, približali so se mu in ga nagovorili:

»Tana, zmočil si se kakor miš! Zakaj ne greš domov?«

Tana se je nasmehnil, dvignil brado s palice in odgovoril, toda ne vprašalcem, ampak samemu sebi.

»Danes bodo teleta lačna. Brrr, ta dež!«

»Tana, zakaj si ne obdelaš kake njivice? Zakaj paseš teleta?«

Teletar je nagnil glavo in zacikal z jezikom:

»Te... te... Ni bolj trmaste živali od osla. Jaz ga gonim sem, a on sili tja. Nekega dne me je minilo potrpljenje in sem mu odrezal ušesa.«